

ZABAWY INTEGRACYJNE DLA KLAS 4–6

WSTĘP

Powrót do szkoły po wakacyjnej przerwie to szczególny moment – zarówno dla nauczycieli, jak i uczniów oraz ich rodziców. Rokrocznie we wrześniu spisujemy listę nowych postanowień, odkrywając w sobie gotowość do próbowania czegoś nowego i przełamywania rutyny. To czas, który daje nadzieję, ale i budzi lęk. Wrzesień wyzwala mieszaninę rozmaitych emocji. I na tych emocjach warto na moment się skupić.

dr Magdalena Śniegulska
Szkoła Edukacji PAF i UW
Uniwersytet SWPS

Powracający do szkoły po wakacjach uczniowie nie są tymi samymi ludźmi, których pożegnaliśmy w czerwcu. Dojrzeli, przeżyli coś nowego, inaczej siebie postrzegają, często mają nowe cele, umiejętności, ale i nowe obawy i lęki. Przychodzą do szkoły z głową pełną pytań. Jaka będzie ta kolejna klasa? Czy sobie poradzę? Czy odnajdę się wśród moich rówieśników? Jak będzie układać się współpraca z nauczycielami?

Pamiętajmy, że w chwili powrotu czy rozpoczynania nauki nic nie jest oczywiste. Przed nami, nauczycielami, po powrocie do pracy pojawi się nowe wyzwanie: spotkanie ze swoją klasą – i zobaczenie jej na nowo. Ten zabieg pozwoli nam zweryfikować zasady, które chcemy w niej wprowadzić. Obserwując klasę, starajmy się dostrzec drzemiące w niej siły, układy i zależności. Pomocne mogą w tym być gry i zabawy integrujące grupę. Przydadzą się one również z innego powodu. **Jak pokazuje najnowszy raport UNICEF o dobrostanie dzieci i młodzieży** w krajach rozwiniętych, w budowaniu tego dobrostanu **znaczącą rolę odgrywają** trzy kluczowe komponenty: **czas spędzany z rodziną, częste gry i zabawy na świeżym powietrzu, silne poczucie przynależności do społeczności szkolnej.**

Poczucie przynależności, tak ważne dla uczniów, jest również jednym z podstawowych elementów budowania motywacji wewnętrznej do nauki. Tylko takie dzieci, które dobrze czują się w swojej klasie, mają poczucie, że do niej przynależą. Wrzesień, niezależnie od tego, czy są to pierwsze tygodnie klasy pierwszej, piątej czy siódmej, jest nowym początkiem – tworzeniem od nowa społeczności uczącej się. Kiedy na początku roku wprowadzamy do działań edukacyjnych więcej zabaw i gier ruchowych integrujących grupę – pośrednio tworzymy warunki do kształtowania motywacji wewnętrznej do nauki. Równocześnie badania nad skuteczną edukacją pokazują, że efektywne nauczanie zachodzi wtedy, kiedy uczący się ma szansę na zapamiętanie, przechowanie w pamięci, a następnie wydobywanie z jej zakamarków i wykorzystanie – w różnych kontekstach – nowo zdobytej wiedzy. Co w tym procesie wydaje się najistotniejsze, co już wiemy o uczeniu się? Wśród zasad skutecznej edukacji wskazuje się między innymi: na uczenie poprzez doświadczenie, odnoszenie nowej wiedzy do *ja* oraz na wzbudzanie pozytywnych emocji – jako swoistego akumulatora pamięci. Gry i zabawy integrujące będą więc również pomocne i w tym procesie. **Dlatego wydawnictwo Macmillan przygotowało dla Państwa zestaw czterech zadań – zabaw, gier – przeznaczonych dla klas 4–6.**

Nauczanie języka obcego to nie tylko słówka, reguły gramatyczne, biegłość w mowie i piśmie. **Nowy język to nowy świat, nowe możliwości, nowi ludzie i nowe ja.** W skutecznym uczeniu się języka pomaga akceptacja własnej niedoskonałości i zgoda na popełnianie błędów, gotowość uczenia się wszystkimi zmysłami, otwarcie się na innych, ale też, a może przede wszystkim, na siebie. A to najłatwiej osiągnąć w bezpiecznej, wspierającej się grupie. **Na budowanie grupy należy więc poświęcić czas i warto zrobić to już we wrześniu.**

ZABAWY INTEGRACYJNE DLA KLAS 4–6

1. Desert island

Ćwiczenie opiera się na kontakcie z grupą rówieśniczą w celu odbudowywania relacji sprzed wakacji oraz budowania nowych. Przy okazji uczniowie uczą się nowego słownictwa i/lub powtarzają te zagadnienia leksykalne, które pojawiły się w poprzednim roku nauki języka angielskiego.

Grupa wiekowa: kl. 4–6

Czas trwania: 10–15 minut

Potrzebne materiały: *Worksheet 1* dla każdego ucznia, klej, długopisy

Przygotowanie:

Przed przystąpieniem do zabawy nauczyciel dzieli klasę na grupy 4-osobowe. Każdemu uczniowi daje kopię *Worksheet 1*.

Przebieg:

1. Uczniowie zapoznają się ze słownictwem znajdującym się na *Worksheet 1*. Zadaniem każdej osoby jest zaznaczenie dziesięciu rzeczy, które chciałaby zabrać ze sobą na bezludną wyspę.
2. Uczniowie w grupach omawiają swoje wybory: sprawdzają, czy rzeczy, które wybrali, powtarzają się i podejmują próbę uzasadnienia swoich decyzji (np. *I have flippers, because I like swimming.*).
3. Spośród wszystkich rzeczy wybranych przez członków grupy, uczniowie po raz kolejny wybierają dziesięć – tym razem wspólnie (biorą pod uwagę wyłącznie przedmioty, które zostały przez kogoś wskazane).
4. Po wspólnym wybraniu dziesięciu rzeczy, każda z grup przedstawia swoje wybory. Nauczyciel może zadawać pytania dotyczące doboru przedmiotów.
5. Następnie cała klasa wskazuje spośród rzeczy wybieranych przez wszystkie grupy pięć przedmiotów, które zabierze ze sobą na bezludną wyspę. Uczniowie próbują podać jak najwięcej argumentów uzasadniających wybór.

Autorka:
Katarzyna Komarnicka

Wskazówki:

Listę słownictwa uczniowie mogą stworzyć samodzielnie przed przystąpieniem do ćwiczenia. Ważne, aby wyrazy się nie powtarzały.

Warto, by nauczyciel był aktywnym obserwatorem, podchodził do grup, zadawał pytania. W ten sposób również integruje się z grupą.

Worksheet 1. Desert island

Read and choose.

scooter	cap	notebook
hairbrush	umbrella	bike
pyjamas	cousin	flippers
computer	piano	ice skates
ice cream	goggles	football
toothbrush	bed	TV
pencil	dog	smartphone
sticky tape	books	towel
bottle of water	flip-flops	printer
tissues	hammock	money
skateboard	sandwiches	shower gel

2. Who's like me?

Zabawa ta pomoże uczniom bliżej się poznać i dowiedzieć się czegoś nowego o swoich koleżankach i kolegach. Dodatkowo buduje pewność siebie, aktywizuje wszystkich uczniów i może wzbudzać sporo radości. Uczniowie powtarzają struktury gramatyczne i słownictwo.

Grupa wiekowa: kl. 4–6

Czas trwania: 10 minut

Potrzebne materiały: tyle kopii *Worksheet 2*, ilu jest uczniów w klasie

Przygotowanie:

Przed przystąpieniem do gry, nauczyciel rozdaje uczniom kopie *Worksheet 2* i prosi, by zapoznali się ze zdaniami, które są na nich zapisane. Jeśli coś jest niezrozumiałe, jest to moment na wyjaśnienie.

Przebieg:

1. Uczniowie na swoich kopiach *Worksheet 2* indywidualnie zaznaczają zdania, które ich dotyczą.
2. Następnie nauczyciel zaprasza wszystkich do koła. Każdy trzyma swoją kopię.
3. Pierwszy uczeń wybiera jedno zdanie z listy, które go dotyczy, czyta je i pyta pozostałych, kto również się z nim identyfikuje: *I don't like green peas. Who's like me?* Uczniowie, którzy mają tak samo, wstają lub podnoszą rękę.
4. Kolejny uczeń podaje swoje zdanie. Gra toczy się według schematu do momentu, aż wszyscy uczestnicy przeczytają swoje zdania i dowiedzą się, kto z ich kolegów i koleżanek się z nimi identyfikuje.
5. Na zakończenie ochotnicy mówią po jednym zdaniu o każdej osobie z grupy, np. *Zuzia doesn't like green peas.*, *Tomek likes summer.*, *Kasia goes to school by bus.*

Wskazówki:

Ćwiczenie warto wykorzystywać jako rozgrzewkę językową nie tylko na początku roku szkolnego. Wówczas uczniowie mogą zapisywać zdania z omawianym słownictwem lub zagadnieniem gramatycznym.

Uczniowie mogą podawać nawet po 2–3 zdania. W takiej sytuacji, żeby pozostali mogli wstać/podnieść rękę, muszą identyfikować się ze wszystkimi stwierdzeniami.

Warto, by nauczyciel również integrował się z uczniami i brał aktywny udział w zabawie.

Worksheet 2. Who's like me?

Read and tick.

1.	I don't like green peas.	
2.	I can ride a bike.	
3.	In my free time I do sports.	
4.	I like summer.	
5.	I like Mondays.	
6.	I have got a dog and a cat.	
7.	I can't swim well.	
8.	I love vegetables!	
9.	I can touch my toes.	
10.	I like swimming in the sea.	
11.	PE is my favourite lesson.	
12.	I don't like sour fruit.	
13.	I go to school by bus.	
14.	I am friendly and helpful.	
15.	I get up early.	
16.	I don't eat breakfast.	
17.	I play football every day.	
18.	I really hate housework!	
19.	I play computer games every day.	
20.	I eat five meals a day.	
21.	I always make my bed.	
22.	My favourite food is pizza.	
23.	I sometimes cheat in tests ;)	
24.	I really like talent shows.	
25.	I hardly ever read newspapers.	
26.	I often tidy my room.	
27.	I like cartoons and animated films.	
28.	I learn English every day.	
29.	I like Polish mountains.	
30.	I take the rubbish out every day.	

3. Two circles

Ta zabawa integruje całą grupę – wszyscy równocześnie w niej uczestniczą, dzięki czemu są aktywni i zaangażowani.

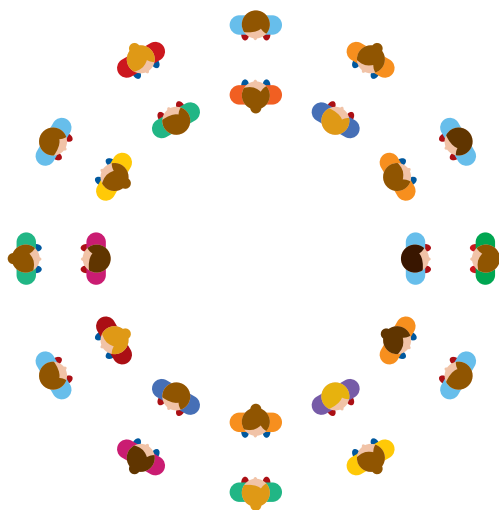
Grupa wiekowa: kl. 4–6

Czas trwania: 5–10 minut

Potrzebne materiały: dla nauczyciela kopia *Worksheet 3*

Przygotowanie:

Nauczyciel zapoznaje się z listą pytań zamieszczoną na *Worksheet 3*. Przed przystąpieniem do zabawy nauczyciel dzieli klasę na dwie równe grupy, które następnie tworzą dwa koła: uczniowie stają twarzami do siebie tak, by każdy miał parę.

Rysunek 1. Przykładowe ustawienie uczniów.

Przebieg:

1. Nauczyciel czyta pierwsze pytanie z listy, uczniowie uważnie słuchają, a następnie odpowiadają na pytanie nauczyciela.
2. Jeżeli odpowiedzi w parach (osoby z koła zewnętrznego i wewnętrznego) się zgadzają, czyli uczniowie razem odpowiedzieli np. *Yes*, wtedy przybijają sobie piątkę. Natomiast jeśli odpowiedzi się różniły, „przybijają łokcie”.
3. Po każdym pytaniu uczniowie z koła wewnętrznego przechodzą w prawo, do kolejnego partnera. Nauczyciel czyta kolejne pytanie, a uczniowie ponownie na nie odpowiadają i przybijają piątki lub „łokieć”.
4. Po przeczytaniu wszystkich pytań, nauczyciel zaprasza uczniów do ławek i prosi, by każdy z nich napisał 3 zdania o wybranych osobach, np. *Martyna likes pizza. Zosia can play the piano. Tomek doesn't clean his room.*
5. Nauczyciel przechadza się po klasie i zagląda do zeszytów uczniów, dając im wskazówki. Dzięki zapoznawaniu się z zapisywanymi informacjami poznaje lepiej dzieci.

Wskazówki:

Ten typ ćwiczenia można wprowadzać również przy omawianiu struktur gramatycznych.

Jeżeli nauczyciel zna już poziom klasy, może dostosować do niego liczbę zdań do zapisania.

Nauczyciel i uczniowie mogą ułożyć własną listę pytań lub wzbogacać gotowy spis.

Worksheet 3. Two circles

Answer the questions.

1. Do you like pizza?
2. Have you got any brothers?
3. Do you live in a city?
4. Can you swim very well?
5. Can you play the piano?
6. Do you tidy your room?
7. Is spaghetti your favourite meal?
8. Can you whistle?
9. Is there a TV in your room?
10. Do you use Tik Tok?
11. Do you have breakfast at 7 o'clock?
12. Do you often watch TV?
13. Do you use social media every day?
14. Do you play football?
15. Do you like reading books?
16. Do you play online games?
17. Do you watch music videos?
18. Do you use your computer to do your homework?
19. Do you take a lot of photos?
20. Are you happy?
21. Is Maths your favourite subject?
22. Do you go to school at 7:30?
23. Do you play computer games in your free time?
24. Are you thirsty?
25. Is football your favourite sport?

4. The „correct” list

Ta zabawa świetnie sprawdzi się do nauki słownictwa. Uczniowie wzmocnią w niej relacje, współpracując w grupach – każdy będzie zaangażowany w działania swojej drużyny.

Grupa wiekowa: kl. 4–6

Czas trwania: 15 minut

Potrzebne materiały: *Worksheet 4* – tyle kopii, ile grup

Przygotowanie:

Nauczyciel dzieli klasę na grupy 3–4-osobowe. Nadaje każdej drużynie numer i wręcza jedną kopię *Worksheet 4*.

Przebieg:

1. Zadaniem grup jest przygotowanie dla pozostałych uczniów zestawu słownictwa, składającego się z dziesięciu słów. Ważne, by nie były one krótkie i proste w zapisie (np. *dog, sister, pen*) – nauczyciel zachęca uczniów, by wybierali trudniejsze wyrazy i wyrażenia (np. *pencil sharpener, the United Kingdom, greengrocer's*).
2. Uczniowie wpisują wyrazy w odpowiednim miejscu w tabeli na *Worksheet 4* pod swoim numerem grupy.
3. Następnie każda z grup odczytuje pozostałym po jednym słowie ze swojej listy. Słuchający uczniowie zapisują je w odpowiednim miejscu na *Worksheet 4*. Przykład: grupa 1 podaje jedno słowo, a pozostałe drużyny wpisują ten wyraz w tabelce w kolumnie *Group 1*. Następnie grupa 2 podaje swoje jedno słowo, a pozostałe grupy wpisują je w tabelce pod *Group 2* itd. Jeżeli jakieś słowa w zestawach grup powtarzają się, uczniowie nie podają ich. Zadaniem wszystkich członków grup jest poprawne zapisanie wszystkich wyrazów, więc muszą przy tym współpracować: literować wyrazy, poprawiać błędy itd.
4. Po zapisaniu całych zestawów, ochotnicy podchodzą do tablicy i zapisują po jednym słowie, a pozostałe grupy sprawdzają poprawność zapisanych przez siebie słów w tabelkach z *Worksheet 4*. Za każde poprawne słowo dają sobie 1 punkt.
5. Na zakończenie grupy podsumowują liczbę punktów, którą zdobyły i podają ją. Wyrażają również swoją opinię na temat trudności wyrazów – mówią, z którymi słowami miały największy problem, a które były proste w zapisie.

Wskazówka:

Nauczyciel wspiera uczniów na etapie początkowym zadania, by słowa wybierane przez grupy były zapisane poprawnie.

Worksheet 4. The „correct” list

Read and choose.

Group 1

Group 2

Group 3

Group 4

Group 5

Group 6
